

Suomen Akatemian strateginen tutkimusrahoitus

Strateginen tutkimus yhteiskunnallisen
uudistamisen välineenä

| 3.6.2014

| Riikka Heikinheimo

SUOMEN AKATEMIA

Miten instrumentin rakentamisessa on lähdetty liikkeelle?

- Avoin ja vuorovaikutteinen teemavalmistelu käyntiin välittömästi
- Tietoa on tarvittu ”kentälle” heti – liikkeellä paljon erilaisia näkökulmia
- Organisaatiota on lähdetty rakentamaan – etenee asteittain

Mitä tarkoittaa strateginen tutkimus tässä yhteydessä?

- Tässä yhteydessä tarkoitetaan **tarvelähtöistä tutkimusta**, joka
 - tukee ”tiedolla johtamista”
 - hakee **ratkaisuja** uudistumiseen (elinkeinoelämän ja julkisen sektorin)
 - on **laadultaan hyvää** ja vaikuttavuudeltaan **maksimoitua**
- Parhaiten menestyvät hankkeet ovat todennäköisesti monitieteisiä
- Eritystä huomiota tullaan kiinnittämään niihin mekanismeihin, joilla tutkimuksen tieto siirtyy sitä tarvitsevien käytettäväksi **oikea-aikaisesti**. Tiedon siirron **mekanismeja** on mietittävä:
 - teemoja tunnistettaessa
 - tutkimuksen edetessä
 - ohjelmarakenteiden kautta
 - tutkimuksen päätyttyä

Suomen Akatemian Strategisen tutkimuksen rahoitusväline

- Rahaa kerätään suuremmiksi kokonaisuuksiksi – käytettävissä 57 miljoonaa vuosittain
- Kilpailullisen rahan osuutta lisätään maltillisesti
- Kaikki voivat hakea - parhaat (konsortiot) menestyvät
- Kriteereinä valinnassa relevanssi, vaikuttavuus ja laatu
- Arvioinnissa tullaan hyödyntämään ulkopuolista osaamista
- Monitieteisyys, ratkaisuhakuisuus> hallinnon rajojen madaltaminen
- Avoin teemaprosessi, joka tulee toistumaan vuosittain

- Valmistelussa on vielä pohdittavaa ja aikataulu on tiukka
 - ensimmäinen vuosi saattaa olla tuleviin vuosiin nähden erilainen
 - haetaan paras käytäntö kokonaan uudelle toiminnalle

Teemavalmistelu on tehty hyvin avoimin prosessein

- Ensimmäiset työpajat Suomen Akatemiassa
 - Tutkimuslaitosedustajat - 17.3
 - Yliopistoedustajat - 24.3
 - Elinkeinoelämäedustajat - 25.3
 - *Kokoava työpaja - 13.6. Olemmeko kuulleet Teitä oikein?*
- On tärkeää huomata valittavista teemoista, että:
 - Teemojen tulee olla **riittävän laajoja** – tärkeää laadukkaan ja mielekkään toteutuksen sekä uskottavan prosessin kannalta
 - **Teemoja ei vuosittain voi olla kovinkaan montaa** – resurssit eivät siihen riitä

Teematyöpajojen antia

arktinen biotalous digitaalisuus digiyhteiskunta
edistaminen energiatalous eriarvoisuus hiilivapaa
hyvinvointi ikaantyminen
ilmastonmuutos infrastruktuuri internet julkinen
kaupunkitutkimus kaytto kehitys **kestava**
kestavyys kilpailukyky koulutus koulutusjärjestelmä
luonnonvarat maahanmuutto maailma
muutos oppiminen osaaminen
paatoksenteko poliittinen
rakennemuutos ratkaisut sektori sopeutuminen **talous**
terveydenhuolto terveys tieto
tietotekniikka tila **tulevaisuus** tutkimus
tyoelama tyokyky tyollisyys uudistuminen vaestorakenne vahahiilisyys
vaikutukset **yhteiskunta**

LUONNOS

H2020-tarralla on merkitty
Horisontti 2020 –yhteensopivuutta
"alignment"

H2020

Ympäristö ja luonnonvarat
luonnonvarat, arktisuus, kemikaali-/nanoturvallisuus,...

H2020

Biotalouden edistäminen
vähähiilisyys, resurssiviisaus, kierrätystalous,...

H2020

Digitalisaation hallinta
paikkatieto, oppiminen, äly, ihminen, liikenne, julkinen sektori, tietovarannot,...

Työelämän kehittäminen
työhyvinvointi,...

H2020

Energiahaasteet
kestävä energia, uudet energialähteet, säteilyturvallisuus,...

Tuottavuuden lisääminen
yritysten uudistuminen, kilpailukyky,...

H2020

Hyvinvoinnin takaaminen
maahanmuutto, liikkuvuus, ikääntyminen, turvallisuus, kulttuurillinen muisti,...

Kaikille teemoille yhteisiä näkökulmia/tarpeita:
Ennakointia ja skenaariota
Talous

H2020

Terveydenhuollon tulevaisuus
terveydenhoito, riippuvuudet, ravitsemus,...

H2020

Yhteiskunnan rakenteet
hallinto mahdollistajana, yhteiskuntajärjestelmä, osallistuva kansalainen, julkiset palvelut, infrat,...

H2020

Ilmastonmuutos
sopeutuminen, hillintä, vaikutukset,...

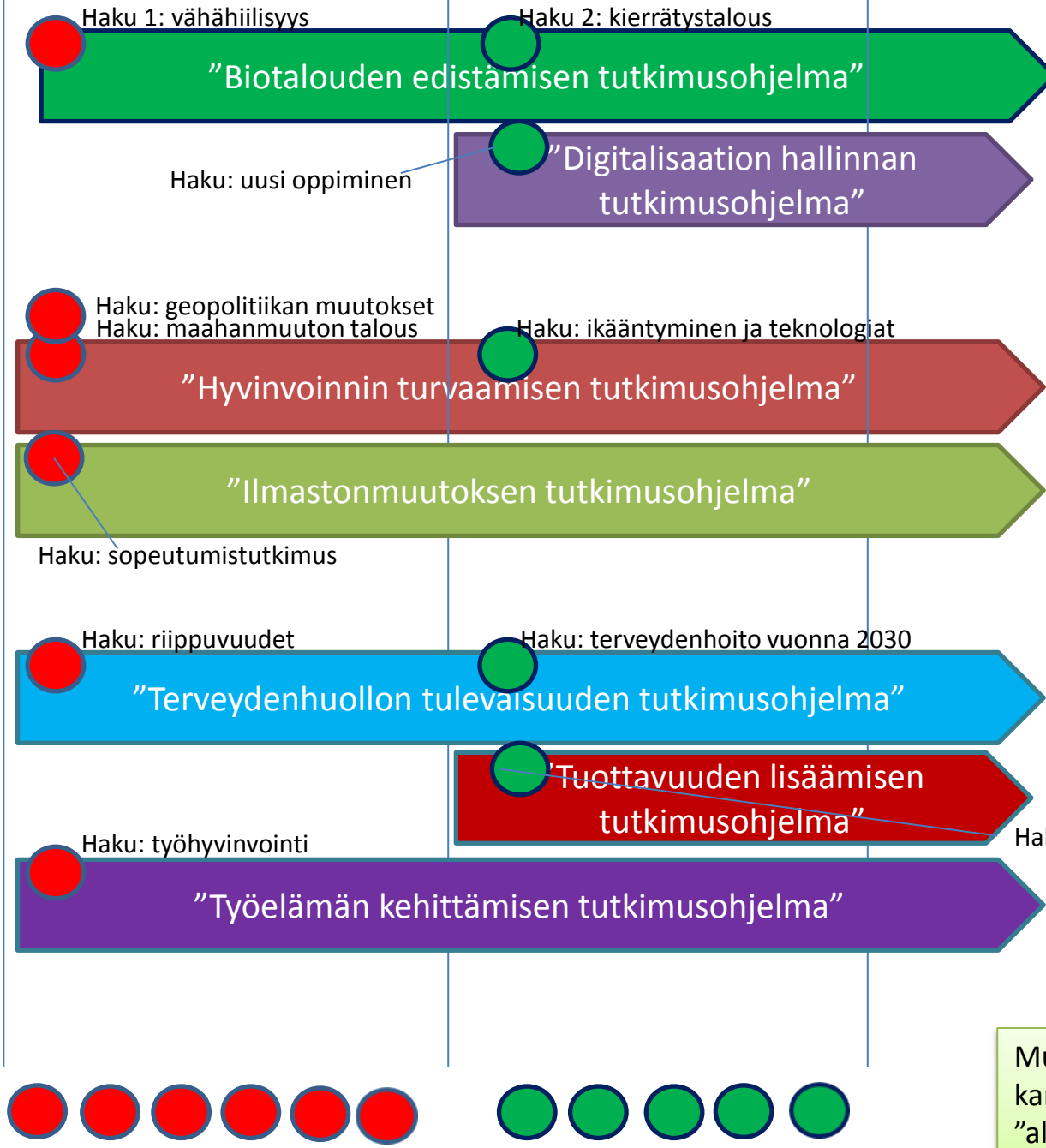
Teemat

- Biotalouden edistäminen
- Digitalisaation hallinta
- Energia-haasteet
- Hyvinvoinnin turvaaminen
- Ilmastonmuutos
- Yhteiskunnan rakenteet
- Terveystuon tulev.
- Tuottavuuden lisääminen
- Työelämän kehittäminen
- Ympäristö ja luonnonvarat
- Resurssivaade

2015

2016

2017

Muistettava kansainvälinen "alignment"

Mitä seuraavaksi?

- Strateginen tutkimusneuvosto nimitetään (STN) (todennäköisesti kesän aikana)
- Organisaation ensimmäinen vaihe SA:ssa aloittaa toimintansa
- Teemoja työstämistä STN:lle esitettävään muotoon jatketaan (13.6. tilaisuus tärkeä)
- STN valitsee teemat valtioneuvostolle (VN) esitettäväksi
- VN:lta teemavalinnat (todennäköisesti lokakuu, 2014)
- **STN päättää valittujen teemojen ohjelmallistamisesta**
- **Hakujulistukset auki** (aikaisintaan syksyllä)
- Horisontti -synergian hakeminen soveltuvin osin, muu mahdollinen kansainvälinen yhteistyö
- **Hakemusten arviointi**
- **STN tekee ensimmäiset rahoituspäätökset (mahdollisimman aikaisin 2015)**
- Jatkossa on pohdittava esimerkiksi: Vuosittainen teemaprosessi, kansallinen ennakointityö(?), Eurooppalainen ennakointityö (?)

Kiitos

SUOMEN AKATEMIA